

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА НА ИРИШКОМ ВЕНЦУ
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

E -2824/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

др Тамара Зеленовић Васиљевић

ВД ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Ириг, април 2023. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА:

др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ:

Тања Ковачевић, маг.инж.арх.
мр Рита Барјактаровић, дипл. биолог
Милко Бошњачић, маг. инж. геод.
Марија Зец, маг. инж. саоб.
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Зорица Санадер, дипл. инж. елект.
Маринко Гиздавић, инж. елект.
Милан Жижич, дипл. инж. маш.
Наташа Медич Королија, маг.инж.пејз.арх.
др Тамара Зеленовић Васиљевић
Теодора Томин Рутар, дипл. прав.
Ђорђе Кљајић, геод. техничар
Бане Свитлица, геод. техничар
Бранка Поптешин, оператер
Душко Ђоковић, грађ. техничар

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА	2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	2
1.1.1. Правни основ.....	2
1.1.2. Плански основ	4
1.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“	4
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	8
2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА	8
2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА	9
3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА	10
4. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ .	13
5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА	13
5.1. ЗОНА ЈАВНИХ САОБРАЋАЈНИХ ПОВРШИНА.....	13
5.2. ЗОНА БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА.....	13
5.3. БИЛАНС ПОВРШИНА.....	14
6. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14
7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА	14
8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	15
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	17
1. ОПШТИ ЦИЉ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	17
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	17
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	18
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА.	19
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	21
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	21
1.1. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА	26
2. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА	28
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	30
3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА	30
3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	30
3.2.1. Мере заштите природних ресурса	30
3.2.2. Остале мере заштите животне средине.....	33
3.2.3. Услови и мере заштите природних добара	34
3.2.4. Заштита културних добара	36
3.2.5. Мере енергетски ефикасне изградње	37
3.2.6. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље.....	38
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	41
V ПРОГРАМ ПРАЂЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА	41

ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	41
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	42
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	45
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	48
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	48
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	48
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	50
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	51
VIII ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	52
IX ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	52
X ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	53

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА НА ИРИШКОМ ВЕНЦУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Списак табела и слика

Табеле

ТАБЕЛА 1. БИЛАНС ПОВРШИНА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА СА ПРИКАЗОМ ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ.....	14
ТАБЕЛА 2. ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА	18
ТАБЕЛА 3. ВЕЗА ИЗМЕЂУ ФАЗА ИЗРАДЕ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	19
ТАБЕЛА 4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	20
ТАБЕЛА 5: ПЛАНСКА РЕШЕЊА ОБУХВАЋЕНА СТРАТЕШКОМ ПРОЦЕНОМ УТИЦАЈА	23
ТАБЕЛА 6. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА СЕКТОРА ПЛАНА У ОДНОСУ НА ЦИЉЕВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА У ОДНОСУ НА ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	25
ТАБЕЛА 7. КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА У ФАЗИ ИЗГРАДЊЕ ПЛАНИРАНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ОБЈЕКТА КОЈИ СУ ПРЕДМЕТ ИЗРАДЕ ПЛАНА	27
ТАБЕЛА 8. КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА У ФАЗИ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ ПЛАНИРАНИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ И ДРУГИХ ОБЈЕКТА КОЈИ СУ ПРЕДМЕТ ПЛАНА	28
ТАБЕЛА 9. ВРЕДНОВАЊЕ КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПЛАНА	29
ТАБЕЛА 10. ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ КУМУЛАТИВНИХ И СИНЕРГЕТСКИХ ЕФЕКТА	29
ТАБЕЛА 11. НАЈВИШИ ДОЗВОЉЕНИ НИВОИ СПОЉНЕ БУКЕ LAeq у dB	45

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину, поред осталих, врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације болничког комплекса на Иришком венцу („Службени лист општина Срема“, број 44/21), приступило се изради Плана детаљне регулације болничког комплекса на Иришком венцу (у даљем тексту: План). Саставни део Одлуке о изради Плана је Решење о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације болничког комплекса на Иришком венцу на животну средину („Службени лист општина Срема“, број 44/21).

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка 6/III.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у планове, с циљем избегавања, спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна и створена добра.

Разлози за вршење стратешке процене су сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији простора које се планирају предметним Планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине.

Извештајем о стратешкој процени врши се процена планираних активности и дефинисање мера заштите животне средине које је неопходно спровести како би се евентуални негативни утицаји на животну средину свели на минимум.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене, овај Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
- (3) стратешку процену утицаја (у ужем смислу – дефинисање матричног оквира процене);
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Плана);
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења Плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређење стратешке процене).

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке о изради Плана детаљне регулације болничког комплекса на Иришком венцу („Службени лист општина Срема“, број 44/21), чији саставни део је Решење о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације болничког комплекса на Иришком венцу на животну средину („Службени лист општина Срема“, број 44/21).

План се израђује на основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“ број 32/19), те пратећих закона:

- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21);
- Закон о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15 и 95/18);

- Закон о култури („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21 и 78/21);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон, 6/20, 35/21-др. пропис) и 129/21 – др. закон;
- Закон о културном наслеђу („Службени гласник РС”, број 129/21);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 18/16, 47/18 и 9/20-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон и 9/20-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водава („Службени гласник РС”, број 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др. закон);
- Закон о јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 42/91, 71/94, 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ”, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС” број 20/09, 55/13-УС и 106/16 – аутентично тумачење);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13-др. закон, 101/16, 67/21-др. закон и 114/21);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС” бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС”, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС”, број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 101/15, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о путевима („Службени гласник РС”, број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др. закон);
- Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 68/15, 41/18, 44/18-др. закон, 83/18, 31/19 и 9/20);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);

- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19, осим одредбе члана 115. став 1. тачка 2) овог закона, која се примењује истеком 36 месеци од дана ступања на снагу овог закона);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 109/21);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“ бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон; престао да важи у делу којим се уређује област запаљивих и горивних течности и запаљивих гасова);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС“, број 34/13) и др.

као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

1.1.2. Плански основ

Услови и смернице од значаја за израду Плана дати су Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АПВ“, број 8/19) (у даљем тексту: Просторни план).

1.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

Према Просторном плану, графички део, посматрано подручје се налази:

- у просторној целини „Национални парк“;
- уподцелини „Средишњи део Централног масива“;
- у зони туристичко-рекреативни комплекс на шумском земљишту „Ш1“ у Националном парку „Фрушка гора“;
- у зони са режимом заштите 3. степена;
- Подручју од међународног значаја за биљке (IPA);
- Подручју од међународног значаја за птице (PBA);
- Подручју од међународног значаја за дневне лептире (PBA)
- Подручју од међународног значаја за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта EMERALD;
- у примарном центру туристичког развоја „Иришки венац“;
- у заштитној зони око метеоролошког радарског центра;

- у зони сеизмичког интензитета 7 по ЕМС-98;
- северним делом се протеже примарни туристички правац „Фрушкогорски пут“;
- источним делом планско подручје се наслања пут „Сремска Каменица (Град Нови Сад)-Ириг (општина Ириг);
- на површини за који је прописана обавезна израда плана детаљне регулације.

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „III Планска решења“, у тачки „5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама“, у подтачки „5.2. Водна инфраструктура“, у подподтачки „5.3.1. Електроенергетска инфраструктура“, прописано је:

„До реализације регионалног система водоснабдевања, даљи развој водоснабдевања развијаће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим, или новим извориштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима, као и изградњом неопходних елемената у системима (резервоари, црпне станице, коморе итд.). Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.“

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „III Планска решења“, у тачки „5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама“, у подтачки „5.3. Енергетска инфраструктура“, у подподтачки „5.3.1. Електроенергетска инфраструктура“, прописано је:

„На постојећим објектима дистрибутивног система електричне енергије (у даљем тексту: ДСЕЕ) планирају се радови на одржавању, адаптацији и реконструкцији, у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја, увођења у систем даљинског управљања, промене назначеног напона, као и ради повећања капацитета ДСЕЕ због потреба постојећих и нових корисника ДСЕЕ.“

У оквиру посебне намене, у режиму III степена заштите Националног парка, могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (зона кућа за одмор, туристичко-рекреативних локалитета, културно-историјских објеката и др.).“

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „III Планска решења“, у тачки 5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама“, у подтачки „5.3. Енергетска инфраструктура“, у подподтачки „5.3.2. Термоенергетска инфраструктура“, прописано је:

„У подручју посебне намене потрошачи топлотне енергије као енергент за производњу исте могу користити електричну енергију, чврста и течна горива (дрво, пелет, лако лож уље), биогаз, ТНГ (течни нафтни гас) и природни гас.“

Посојећа гасоводна инфраструктура у подручју посебне намене, својим положајем и капацитетом пружа могућност даљег ширења и развоја у циљу задовољења крајњих корисника на овом простору и шире.“

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „III Планска решења“, у тачки 5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама“, у подтачки „5.3. Енергетска инфраструктура“, у подподтачки „5.3.3. Обновљиви извори енергије“, прописано је:

„У оквиру посебне намене могуће је коришћење обновљивих извора енергије за производњу електричне и топлотне енергије: соларне енергије (постављање соларних панела на постојеће и планиране објекте), хидрогеотермалне енергије,

биомасе и биогаса, а у складу са условима заштите природе, ради снабдевања енергијом појединачних локалитета.”

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „III Планска решења”, у тачки 5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама”, у подтачки „5.4. Електронска комуникациона инфраструктура”, прописано је:

„Електронска комуникациона мрежа, која је у функцији развоја подручја посебне намене, у складу са постављеним циљем ће се развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним и крајњим корисницима, уз употребу најсавременијих медијума преноса.

У оквиру подручја посебне намене, у режиму заштите III степена Националног парка, могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (зона кућа за одмор, туристичко – рекреативних комплекса, културно - историјских објеката и др.).”

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења”, у тачки „1. Правила уређења”, у подтачки „1.1.3.1.1. Правила уређења за подручје примарног центра туристичког развоја „Иришки венац” прописана су правила уређења и изградње за туристичко-рекреативни комплекс на шумском земљишту у Националном парку „Ш1”:

- „за потребе изградње нових објеката и организовање нових садржаја у туристичко-рекреативном комплексу, за потребе дефинисања грађевинског земљишта и јавних површина, услова за уређење и изградњу, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.”

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења”, у тачки „1. Правила уређења”, у подтачки „1.1.3.1.1. Правила уређења за подручје примарног центра туристичког развоја „Иришки венац” препознати су потенцијали за развој туризма те се осим специјалних интереса, могу развијати и други туристички производи као што су здравствени и spa&wellness туризам (са изградњом здравствених и spa&wellness објеката; хотела и др. објекти за смештај; гастрономија).

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења”, у тачки „1. Правила уређења”, у подтачки „1.5.1.1. Заштићена подручја” прописане су забране, ограничења и мере очувања за режим заштите III (трећег) степена НП „Фрушка гора”:

„Режим заштите III степена обухвата измењене екосистеме, постојеће објекте и инфраструктуру, туристичке и викенд зоне, као и просторе одрживог коришћења простора. У режиму III степена заштите прописано су:

- забране (радови и активности који могу имати значајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела);
- забрана замена састојина аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
- Забрана вршења чисте сече аутохтоних шумских састојина, осим за потребе ревитализације станишта;
- забрана сече издвојених и репрезентативних јединки и група аутохтоних врста дрвећа;
- забрана експлоатације минералних сировина, осим подземних вода;

- забрана хемијског и физичког загађења, депоновање чврстог и течног отпада;
- забрана испуштања непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II (p мезосапробној) класи;
- ограничава се изградња објеката и инфраструктуре на потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката, постојећу викенд зону и постављање подземних вода уз постојећу инфраструктуру; осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културноисторијских вредности;
- ограничава се промена намене површина, на потребе ревитализације и унапређења природних станишта;
- ограничава се осветљење простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културно-историјских вредности;
- ограничава се употреба хемијских средстава на сузбијање пренамнужених и инвазивних врста, болести и паразита у случајевима кад је немогуће применити алтернативно биолошко/механичко решење;
- мере очувања и унапређења туристичке понуде и система управљања посетиоцима; очување, рестаурација и стављање у функцију објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства; уређење излетничких и других репрезентативних простора."

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „1. Правила уређења“, у подтачки „1.5.6.1. Мере заштите од елементарних непогода“ прописане су ограничења за заштитну зону у околини метеоролошких станица:

1. „висину објекта који се подиже у окружењу приземне синоптичке станице који не може бити већи од једног десетог дела његовог растојања од метеоролошког круга (објекат висине 6 m може да буде подигнут на удаљености од 60 m од метеоролошког круга);
2. вештачке изворе топлоте или равне рефлектујуће површине који могу бити извор топлоте (бетонске или асфалтне површине, паркинзи за моторна возила), могу се подићи на удаљености од метеоролошког круга од 100 m или више;
3. висину објекта који се подиже у окружењу станице за зрачење која не може да буде толика да својом сенком прекрива метеоролошки круг, када је положај Сунца под углом од 5 степени или више у односу на површину тла, што је једнако једном десетом делу његовог растојања од метеоролошког круга;
4. висину објекта који се подиже у околини радарског центра у кругу полупречника од 2 km која не може да прелази висину базе полусфере зрачења радара."

У текстуалном делу Просторног плана у поглављу „V Имплементација“, у тачки „2. Смернице за спровођење Плана“, у подтачки „2.1.1.3. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за туристичко-рекреативни комплекс у Националном парку“ прописана је обавеза израда одговарајућег урбанистичког плана уз дефинисање услова за уређење и изградњу отворених простора, спортско-рекреативних терена, угоститељских објеката и инфраструктуре уз смернице за изградњу:

„Максимална спратност главних објеката је П+3+Пк (приземље + три спрата + поткровље) односно, максимално П+4 (приземље + четири спрата). Изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. При планирању објеката водити рачуна да се максимално испоштује конфигурација терена тј., пад терена треба да прати и каскадна изградња објеката. Препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима које прате пад терена, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова. Обезбедити минимално 40% слободних зелених површина.

За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене и кориснике услуге) мора се, у складу са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и друга очекивана возила у оквиру комплекса."

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА

Текстуални део Плана, у складу са прописима који дефинишу садржину планских докумената, садржи следеће елементе (преглед основних поглавља Плана):

УВОД

ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора"

2. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

2.1. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА (СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА)

2.2. ОПИС ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

3. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

ПЛАНСКИ ДЕО

I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА

2. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ

3. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

3.1. ЗОНА ЈАВНИХ САОБРАЋАЈНИХ ПОВРШИНА

3.2. ЗОНА БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА

3.3. БИЛАНС ПОВРШИНА

4. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

5. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

5.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ

5.2. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ И ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ

5.3. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ

6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

7. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

7.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

7.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре

7.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

7.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру

7.1.4. Посебни услови за зону тунела

7.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

7.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре

7.2.2. Услови за изградњу водне и комуналне инфраструктуре

7.2.3. Услови за прикључење на водну и комуналну инфраструктуру

7.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

7.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре

7.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре

7.3.3. Услови за прикључење на електроенергетску инфраструктуру

7.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

7.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре

7.4.2. Услови за изградњу термоенергетске инфраструктуре

7.4.3. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру

7.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА

7.5.1. Услови за уређење ЕК инфраструктуре

7.5.2. Услови за изградњу ЕК инфраструктуре

7.5.3. Услови за прикључење на ЕК инфраструктуру

7.6. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА

7.6.1. Зелене површине јавног коришћења

7.6.2. Зелене и слободне површине ограниченог коришћења

- 7.6.3. Општи услови озелењавања и формирања нових зелених површина
  8. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА
    - 8.1. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА
    - 8.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА
  9. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ
  10. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
    - 10.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА
    - 10.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА
  11. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА
    - 11.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА
    - 11.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈЕ И ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКИХ УДЕСА
    - 11.3. УСЛОВИ И ЗАХТЕВИ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПОТРЕБАМА ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ
  12. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
  13. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
- II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
  2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ЗОНУ БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА
  3. ИНЖЕЊЕРСКО ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА
  4. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА
  5. ПРИКАЗ ОСТВАРЕНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И КАПАЦИТЕТА
  6. ПРИМЕНА ПЛАНА

ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

РЕДНИ БРОЈ	НАЗИВ ГРАФИЧКОГ ПРИЛОГА	РАЗМЕРА
Назив графичког прилога извода из плана вишег реда		
1.	Посебна намена простора	
2.	Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура	
3.	Заштита природних добара	
Назив графичког прилога постојећег стања		
1.	Граница Плана са постојећом наменом површина	1:1000
Назив графичког прилога планских решења		
2.	Границе плана и подела простора на карактеристичне целине и зоне са планираном наменом површина	1:1000
3.	Регулациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање, грађевинске линије, спратност објеката, план грађевинских парцела	1:1000
4.	Саобраћајна инфраструктура и ницелациони план са елементима спровођења	
5.	Карактеристични профили јавних саобраћајних површина	
6.	План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом	1:1000
7.	Заштита природних и културних добара	1:1000

2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Општи циљ израде Плана јесте уређење и изградња простора у оквиру обухвата Плана, те стварање планског основа за уређење и изградњу комплекса здравствене установе и пратећих садржаја, као и за реконструкцију и адаптацију постојећих објеката, уз спровођење одредби планског документа вишег реда, кроз усклађивање са постојећим потенцијалима подручја, реалним потребама и програмским елементима, као и затеченим стањем на терену.

Утврђивања основа за уређење и изградњу циљ је спровођење одредби плана вишег реда у виду:

- унапређења и побољшања општих еколошких услова у предметном простору и стварање услова за коришћење у складу са условима заштите;
- одрживог коришћења природних ресурса, добара и обновљивих извора енергије са успостављањем интегралног система управљања и контроле животне средине путем

- мониторинга за ваздух, воду и земљиште у јединицама локалне самоуправе, биомониторинга у заштићеном подручју и мониторинга буке;
- заштите, уређење и развоја предела кроз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела и афирмација препознатих вредности предела;
  - дефинисања саобраћајних коридора и површина, као и мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;
  - дефинисања нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;
  - планирања простора у складу са мерама заштите природе, заштите културе и животне средине;
  - развоја подручја посебне намене у складу са мерама заштите у оквиру тростепеног режима заштите у Националном парку и његовој заштитној зони, услове коришћења осталих природних вредности и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и идентитета овог подручја.

План не садржи **посебне циљеве**.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

Природни услови: Предметни простор се налази на крајњем северу територији општине Ириг.

У рељефном погледу посматрано подручје се налази на венцу Фрушке горе, у њеном средишњем делу.

Према доминирајућим раседним појавама издваја се основна структурна спрата, који се геоморфолошки и хидрогеолошки уочавају, палеозојске творевине интензивно убране и израседане.

Према геолошким подлогама у северном делу присутан је пешчар, ламинирани апреволитни глинци, ређе конгломерати флиша (из периода горња креда, папеген), док је у јужном делу присутан серпентинити и серпентинисани периодити (из периода јуре).

Педологија: терестично земљиште типа чернозем.

Хидрогеолошке карактеристике одликује појава палеозојских шкриљаца и тријаских и кредних карбоната, као и миоценских конгломерата, пешчара и карбоната у зони Фрушке горе, у оквиру којих је доминантан углавном пукотински тип порозности, па је и формирана плитка пукотинска издан, веома мале издашности. У оквиру тријаских кречњака и доломита, формиран је карстно - пукотински тип порозности, следствено и карстно-пукотинска издан локалног значаја, још увек нејасно дефинисане издашности. Генерални смерови кретања подземних вода су усмерени ка нижим морфолошким јединицама, а у подручјима Фрушке горе и побрђа, локално и зонама поточних долина и јаруга.

Хидрографска мрежа Фрушке горе генерално припада сливу Дунава. Површинска вододелница раздваја мање северно и северо-источно подручје, које припада директно сливу Дунава и далеко веће подручје (западни, централни и источни део), које припада сливу реке Саве.

Клима на предметном простору је панонско-континентална и припада 2. климатској зони.

Температура ваздуха - Најнижа просечна средње месечна температура ваздуха износи 0,1° С у јануару, а највиша у августу 21,4° С, док просечна средња годишња температура ваздуха износи 11,0° С. Мразни дани ($t_{\min.} \leq 0^{\circ} \text{C}$) јављају се од октобра до априла.

Просечна средње годишња вредност броја мразних дана је 84,8. Ледени дани ($t_{\max} \leq 0^{\circ} \text{C}$) најчешће се јављају у јануару, а најређе у новембру и марту. Њихов број се повећава са порастом надморске висине. Летњих дана ($t_{\max} \geq 25,0^{\circ} \text{C}$) са просечно 94,8 дана има највише у августу, јулу и јуну. Средњи месечни и годишњи број летњих дана опада са порастом надморске висине.

Релативна влажност ваздуха - Највећа просечна средња вредност је у зимској половини године, децембру 86,8%, док је најмања у летњим месецима, у августу 67,2%. Просечна средње годишња вредност релативне влажности ваздуха износи 75,2%.

Облачност - Према вредностима осматрања на наведеним метеоролошким станицама, најмању облачност има август 3,4%, а највећу децембар 7,0%. Просечна годишња вредност облачности износи 5,5%. Просечан број ведрих дана (облачност $\leq 20\%$) има просечно годишње 81,5%, при чему највећи број има Иришки венац 98,6 дана. С тим у вези, следи закључак да ниже делове карактерише мањи број ведрих дана. Просечан број облачних дана (облачност $\geq 80\%$), у току године износи 93,5 дана.

Инсолација - Просечна годишња вредност инсолације износи 2126,6 сати, најмање у децембру 53,9 сати, а највише у јулу 294,7 сати.

Падавине - Просечна средње годишња вредност суме падавина износи 680 mm, при чему се у делу планинске подгорине излучи око 786,3 mm, а у равничарском делу око 613,7 mm. Највећи број дана са падавинама ($\geq 0,1 \text{ mm}$) имају нижи делови (Нови Сад 129,6 дана), а најмањи број виши делови (Иришки венац 113 дана). Просечан средње годишњи број дана са снегом износи 23,9 дана док је просечна средње годишња вредност броја дана са снежним покривачем 42,1 дан.

Ветровитост - Фрушка гора својим упоредничким правцем представља природну баријеру слободној циркулацији ваздушних маса у правцу север - југ и обрнуто. Највећу учесталост има западни ветар који је доминирајући са честином од 118‰, затим ветар из правца југ - југоисток и југоисток са честином од 114‰, односно 104‰. Најмању учесталост имају ветрови из правца југ - југозапад 16‰, југ 22‰ и север - североисток 24‰. Средња годишња вредност тишина © износи свега 49‰. Највећу брзину имају ветрови из југоисточног правца 3,9 m/s и северног 3,4 m/s, а најмању из југозападног 2,1 m/s и јужног 2,2 m/s. Просечан број дана са јаким ветром (> 6 бофора) је 80,7, док је просечан број дана са олујним ветром (> 8 бофора) 11,4.

Према сеизмичким карактеристикама у обухвату Плана могућ је земљотрес јачине VII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98).

Начин коришћења простора: Подручје обухваћено Планом налази се на изграђеном земљишту, у оквиру зоне туристичко - рекреативног комплекса на шумском земљишту „Ш1“ у Националном парку „Фрушка гора“. Подручје обухвата Плана се налази на крајњем северу КО Ириг, у централном делу Националног парка „Фрушка гора“.

Посматрани простор је наменски изграђен као комплекс објеката дечијег опоравилишта, односно лечилишта. Комплексу се прилази са севера, са општинског пута. На посматраном подручју има изграђених објеката високоградње у функцији болничког комплекса, саобраћајнице, уређен партер и инфраструктуру. Део простора је хортикултурно уређен из времена када је комплекс био у функцији, док је већи део посматраног подручја обрастао дрвећем, и то питомим кестеном, храстом китњаком, липом, буквом, боровима и мање вредним багреном.

Саобраћајна инфраструктура:

Од саобраћајне инфраструктуре у оквиру границе обухвата Плана налазе се делови општинских путева О13 (Партизански пут - Велика Ремета) са северне стране болничког комплекса и О4 (Иришки венац - поред Санитаса) са југоисточне стране. Дуж источне границе планског подручја, а ван обухвата, пружа се државни пут IB реда бр.

21. Општински путеви остварују везу са државном путном мрежом преко постојећих прикључака.

На простор обухваћен Планом, наслања се и регионални цикло коридор, који је планиран трасом поменутог државног и општинског пута О13.

Унутар болничког комплекса налази се мрежа некатегорисаних путева који се повезују на општинску путну мрежу.

Водна и комунална инфраструктура:

На подручју обухвата плана нема водних објеката. Од комуналне инфраструктуре, на подручју обухвата плана постоје изграђене инсталације водоводне инфраструктуре, тачније поред предметне локације пролази постојећи вод регионалног система „Источни Срем“, који обезбеђује водоснабдевање насеља Ириг и Врдник, као и викенд зоне у Врднику и Иригу, објекте на Иришком Венцу, хотеле, објекте НОРЦЕВ-а и ХМС „Краљеве Столице“, а вода се транспортује са коте 81 мнм до коте 504 мнм. Подсистем „Ириг“, као део регионалног система „Источни Срем“, напаја се у потпуности из објекта на „Борковцу“ где се налази водоторањ са резервоарским простором и црпном станицом на коти 125 мнм.. Иришки вод пуни резервоар на локацији црпне станице „ЦС-1“ на коти 176 мнм и ово је почетна тачка за све наредне пумпне станице са резервоарима, којим се снабдевају поједине висинске зоне. Простор обухваћен овим Планом се снабдева преко „ЦС-4 Болница“ са коте 461 мнм, а дистрибуција воде путем постојећег цевовода $\varnothing 75$, а постојећи објекти у функцији лечилишта поседују прикључке на водоводну мрежу. Техничко стање система је веома лоше: дотрајала водоводна мрежа изискује реконструкцију и доградњу, црпне станице проширења и замену дотрајале опреме.

Канализација отпадних вода није изведена, већ се евакуација отпадних вода одвија путем септичких јама.

Електроенергетска инфраструктура: У обухвату Плана се налази 20 kV и 0,4 kV мрежа дистрибутивног система електричне енергије и 20/0,4 kV трансформаторска станица преко којих је обезбеђено снабдевање електричном енергијом постојећих корисника.

Термоенергетска инфраструктура:

На простору обухвата Плана болничког комплекса на Иришком Венцу ЈП „Гас-Рума“, поседује подземну дистрибутивниу гасоводну мрежу притиска до 4 bar, која се води дуж интерне саобраћајнице – колског улаза улаза са Иришког Венца са државног пута 1б реда према централним објектима у дужини од стотинак метара са десне стране саобраћајнице.

Електронска комуникациона инфраструктура: На простору обухвата Плана постоји подземна електронска комуникациона инфраструктура, за потребе постојећих корисника простора. За нове садржаје потребно је обезбедити широкопојасну мрежу за потребе обезбеђења мултимедијалних сервиса.

Стање животне средине:

Животна средина простора у обухвату Плана је у одређеној мери очувана, што показују парцијална мерења параметара, који карактеришу квалитет природних ресурса¹. При сагледавању карактеристика животне средине, а у циљу дефинисања мера заштите природних ресурса, сегмената животне средине и здравља људи, поред доступних података о појединим медијумима животне средине општине Ириг, у обзир су узети подаци из планова вишег реда, као и стратешка анализа обрађена у Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Ириг на животну средину (2021. година).

¹ Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“ (2019)

4. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ

На основу оцене постојећег стања: природних и створених услова, просторно-планске документације, подручје обухвата Плана подељено је на карактеристичне целине и зоне.

Простор у обухвату Плана подељен је на **две карактеристичне целине:**

- површине за јавне намене и
- површине за остале намене.

У односу на претежну намену, урбанистичке и друге показатеље издвојене су **две карактеристичне зоне:**

- зона јавних саобраћајних површина;
- зона болничког комплекса.

Површине за јавне намене чини зона јавне саобраћајне површине. У оквиру зоне јавне саобраћајне површине дефинисани су коридори приступних саобраћајница и општинског пута.

Површине за остале намене чини зона болничког комплекса. У оквиру зоне болничког комплекса планирана је површина за изградњу објеката у функцији здравства.

5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

5.1. ЗОНА ЈАВНИХ САОБРАЋАЈНИХ ПОВРШИНА

Јавне саобраћајне површине у оквиру границе обухвата Плана чине делови коридора општинских путева О4 и О13, као и новоформиране приступне саобраћајнице.

Овим Планом се не мењају регулационе ширине и елементи попречног профила општинских путева. Интервенције су само у смислу формирања нових саобраћајних прикључака приступних саобраћајница чија се регулација дефинише овим Планом.

Државни пут 16 реда број 21 није у обухвату Плана, односно он тангира планско подручје са источне стране. Регулација државног пута, као и елементи попречног профила се задржавају, као и постојећи прикључци општинских путева.

5.2. ЗОНА БОЛНИЧКОГ КОМПЛЕКСА

Зона болничког комплекса намењена је изградњи комплекса објеката у функцији здравствене заштите. Унутар комплекса планирана је изградња:

- интерних саобраћајница, колско-манипулативних и паркинг површина, пешачких стаза и платоа и сл.;
- објеката здравствене заштите;
- објеката едукације;
- објеката за смештај;
- објеката угоститељства услуге хране и пића;
- објеката трговине (малопродаја, апотека и сл.);
- објекат за обављање верских обреда;
- инфраструктурних мрежа и објеката.

5.3. БИЛАНС ПОВРШИНА

Табела 1. Биланс површина по целинама и зонама са приказом детаљне намене

Подела подручја обухвата Плана на целине и зоне		Површина			
		ha	ar	m ²	%
I	Површине јавне намене	1	03	47	12,86
1.	Зона јавних саобраћајних површина	1	03	47	12,86
	Општински пут	-	23	25	2,89
	Приступна саобраћајница	-	80	22	9,97
II	Површине за остале намене	7	00	92	87,14
1.	Зона болничког комплекса	7	00	92	87,14
Σ	Укупна површина подручја обухвата Плана	8	04	39	100,00

6. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Просторним планом Републике Србије, као и Регионалним просторним планом АП Војводине, извршена је просторна диференцијација животне средине подручја АП Војводине (валоризација одређеног простора/подручја у односу на постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду) у четири категорије, у зависности од чега је потребно обезбедити таква решења и опредељења којима се спречава нарушавање и даља деградација, обезбеђује санација и ревитализација деградираних локација, као и умањују ефекти ограниченог развоја.

Подручје Плана је категорисано у **4. Подручја веома квалитетне животне средине** (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја (**национални парк "Фрушка гора"**, 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Квалитет животне средине и природних ресурса је у одређеној мери деградиран услед антропогених утицаја.

При сагледавању карактеристика животне средине, поред доступних података о појединим медијумима животне средине општине Ириг, у обзир је узета и стратешка анализа обрађена у Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Ириг на животну средину, који је урађен за Просторни план општине Ириг (2021. године).

На простору обухвата Плана су вреднована и разматрана питања у области животне средине у односу на квалитет ваздуха, воде, земљишта, управљање отпадом и др.

На простору обухвата Плана, се не врши мониторинг квалитета ваздуха и нивоа буке у животној средини.

Водоснабдевање представља дугогодишњи и један од приоритетнијих проблема становника иришке општине, а самим тим и становника на простору обухвата Плана, јер досадашњи квалитет сирове воде, како указују анализе најчешће није одговарао прописаним вредностима.

На простору обухвата Плана је присутан и проблем неадекватног управљања отпадним водама, користе се септичке јаме ограниченог капацитета, које су у великом броју изведене од напуштених бунара, чиме се директно угрожава непосредна животна средина, нарочито квалитет земљишта и подземних вода.

На основу процене стања животне средине на планском подручју, имајући у виду да нема конкретних мерења, кључна питања заштите животне средине су:

- Заштита ваздуха, воде и земљишта као природних ресурса;
- Управљање отпадом;
- Мониторинг система животне средине.

С обзиром на карактеристике животне средине, Планом су предвиђене мере заштите и очувања квалитета ваздуха, вода, земљишта, као и мере које се односе на уређење и очување зелених површина и заштитног зеленила, односно имплементирани су услови заштите простора, утврђени од стране Покрајинског завода за заштиту природе, добијених за потребе израде овог Плана.

Планом су такође, разматрана питања заштите од пожара, заштите од елементарних непогода, као и техничко-технолошких несрећа. У оквиру планских решења дефинисани су општи услови заштите од утицаја на уређење и изградњу простора у обухвату Плана.

Сагласно члану 6. Закона о стратешкој процени утицаја, у Извештају о стратешкој процени утицаја нису посебно разматрана питања везана за климатске промене, промене озонског омотача и прекогранична загађења. Предметни План није меродаван у потенцијално позитивном или негативном смислу са аспекта обавеза према међународним споразумима.

Планом нису предвиђена варијантна решења. Усвојена решења су интерпретирана у Плану и Извештају о стратешкој процени, и утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности на простору у обухвату Плана.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) као и другим прописима који уређују ову област.

У случају нереализовања Плана, уређење и коришћење простора у обухвату Плана ће се вероватно одвијати у смеру негативног тренда развоја непосредног и ширег подручја у односу на предметни простор, непланске реализације садржаја и активности које не испуњавају претходне услове заштите природе и животне средине и тиме је очекивана потенцијална деградација природних вредности и ресурса на подручју у обухвату Плана и у окружењу.

8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У току израде Плана и Стратешке процене затражени су услови од надлежних органа, организација и јавних предузећа. Сви прибављени услови су приложени у Плану, а доставили су их:

Р. бр.	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
1.	НИС а.д. Нови Сад
2.	ЈП „Србијагас“, Нови Сад
3.	Министарство унутрашњих послова, Сремска Митровица
4.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
5.	Јавно комунално предузеће Комуналац, Ириг
6.	Јавно пољопривредно предузеће Воде Војводине, Нови Сад
7.	Министарство одбране, сектор за материјане ресурсе, управа за инфраструктуру, Београд
8.	А1, Београд
9.	Републички хидрометеоролошки завод, Београд
10.	Јавно предузеће за дистрибуцију природног гаса, Гас Рума
11.	Покрајински секретаријат за здравство, одељење за санитарну инспекцију, Сремска Митровица
12.	Министарство заштите животне средине, Београд
13.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад
14.	АД „Електроурежа Србије“, Београд
15.	Министарство унутрашњих послова, сектор за ванредне ситуације, Београд
16.	Центар за разминурање, Београд
17.	СББ доо, Београд
18.	ЈП „Водовод“, Рума
19.	Завод за заштиту споменика културе, Сремска Митровица
20.	ЈП Путеви Србије, Београд
21.	Електродистрибуција Србије, Београд, огранак Електродистрибуција Румаа

Материјал за рани јавни увид Плана био је изложен у току раног јавног увида у трајању од 15 дана, у периоду од 28.09.2021. до 12.10.2021. године. У току раног јавног увида у предметни План пристигле су три примедбе.

Извештај о стратешкој процени доставља се на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању.

Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати сагласност на Извештај о стратешкој процени.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у плановима вишег хијерархијског нивоа, као и програмима, стратегијама и другим документима из области заштите животне средине, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и на међународном нивоу, прикупљених података о простору у обухвату Плана, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине на предметном простору.

1. ОПШТИ ЦИЉ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, вредновањем капацитета планираних садржаја у односу на потребе, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора и природних ресурса у обухвату Плана, применом мера заштите природних ресурса и животне средине, уз стварање адекватних услова за живот и здравље људи.

Наведени циљ обезбедиће се активним спровођењем активности у обухвату Плана.

Основни разлог за израду Плана је стварање услова за уређење и изградњу комплекса здравствене установе и пратећих садржаја, као и за реконструкцију и адаптацију постојећих објеката, уз спровођење одредби планског документа вишег реда. План се ради у складу са условима заштите природе, који се заснивају на вредновању и процени могућих утицаја на животну средину до којих може доћи имплементацијом истог.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Као посебни циљеви стратешке процене истичу се:

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса, и очување предеоних карактеристика подручја;
- Б. Комунално опремање планског подручја, уз интегрисање превентивних мера заштите;

- В. Формирање нових и реконструкција постојећих зелених површина;
- Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности;
- Д. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
- Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Сврха дефинисања индикатора стања животне средине је оцењивање планских решења са становишта могућих негативних утицаја, као и утврђивање негативних утицаја, које треба смањити или елиминисати. Њихова примена се односи на усмеравање планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Индикатори представљају инструмент за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за сваки вид планирања.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, природне вредности и постојеће стање животне средине, као и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора животне средине предметног простора, ослањајући се на индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11).

Табела 2. Индикатори стратешке процене утицаја Плана

ИНДИКАТОРИ
<p>Квалитет воде за пиће Процена квалитативног утицаја воде за пиће на здравље, односно ризика од негативних утицаја на здравље људи у односу на снабдевање водом за пиће, у складу са санитарно-хигијенским условима и стандардима.</p>
<p>Годишње количине исцрпљене подземне и површинске воде Апсолутно и као део од укупне обновљиве количине воде (m³, %)</p>
<p>Загађене (непречишћене) отпадне воде Удео испуштених непречишћених отпадних вода у површинска водна тела (водопријемнике) у односу на укупну количину испуштених отпадних вода.</p>
<p>Заштићена подручја Успостављање заштићених подручја је директан одговор друштва на угрожавање природе, а има за циљ очување биодиверзитета, према националним критеријумима и циљевима.</p>
<p>Диверзитет врста Индикатор показује тренд промене бројности популација врсте.</p>
<p>Промена начина коришћења земљишта Индикатор приказује трендове у пренамени пољопривредног, шумског и другог полу-природног и природног земљишта у урбана земљишта и друге вештачке творевине. Приказује површине заузете изградњом и урбаном инфраструктуром, као и урбаним зеленим, спортским и рекреационим површинама.</p>
<p>Укупна количина произведеног отпада Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају.</p>
<p>Производња отпада (комунални, индустријски, опасан) Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају, у циљу избегавања и смањивања настајања отпада.</p>
<p>Укупни индикатор буке Укупни индикатор буке је индикатор који описује ометање буком за временски период од 24 часа, за дан-вече-ноћ.</p>

Наведени индикатори су дефинисани у циљу оцене ефеката планских решења. Стратешка процена је плански оријентисан документ који разматра планска решења као основ за реализацију циљева одрживог развоја и заштите животне средине.

Националном листом индикатора заштите животне средине дефинисани су индикатори за потребе успостављања, вођења, развијања, координисања и одржавања

јединственог Информационог система заштитите животне средине, који води Агенција за заштиту животне средине.

Имајући у виду да Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину нису дате јасне смернице за утврђивање посебних просторних индикатора, обрађивач Стратешке процене сматра да су претходно издвојени индикатори релевантни за дати простор као такви, нарочито обзиром на то да ови индикатори јесу део јединственог националног Информационог система о животној средини.

Наведени индикатори су издвојени у сврху праћења реализације планских, а не технолошких решења.

4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Бројни међународни документи упућују на важност паралелног вођења процеса планирања и процеса израде стратешке процене утицаја, те указују на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Истиче се и то да је стратешка процена делимично интегрисана у планове и програме, уколико се израђују у одвојеним фазама.

Како би била потпуно интегрисана, процедура стратешке процене треба да се преплиће са процедуром израде Плана.

Табела 2. приказује принцип којим се руководио Стручни тим при изради ова два документа. Односно, у поменутој табели је приказана веза између фаза израде Плана и израде Стратешке процене.

Табела 3. приказује однос циљева Стратешке процене и планских решења.

Табела 3. Веза између фаза израде Плана и Стратешке процене утицаја

ИЗРАДА ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Плана	Узајамни утицај ових фаза	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Израда Нацрта плана		
Стручна контрола Нацрта плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација на СПУ
Јавни увид у Нацрт плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Табела 4. Компатибилност циљева Плана и Стратешке процене

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
	А	Б	В	Г	Д	Ђ
Унапређење и побољшање општих еколошких услова у предметном простору и стварање услова за коришћење у складу са условима заштите;	+	+	+	+	+	+
Одрживо коришћења природних ресурса, добара и обновљивих извора енергије са успостављањем интегралног система управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду и земљиште у јединици локалне самоуправе, биомониторинга у заштићеном подручју и мониторинга буке;	+	+	+	+	+	+
Заштита, уређење и развој предела кроз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела и афирмација препознатих вредности предела;	+	+/0	+	+	+	+
Дефинисање саобраћајних коридора и површина, као и мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;	+/0	+	+	0	0	0
Дефинисање нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;	0	+	0	0	0	0
Планирање простора у складу са мерама заштите природе, заштите културе и животне средине;	+	+	+	+	+	+
Развој подручја посебне намене у складу са мерама заштите у оквиру тростепеног режима заштите у Националном парку и његовој заштитној зони, услови коришћења осталих природних вредности и санација, заштита и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и идентитета овог подручја.	+	+	+	+	+	+
+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос						

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Како би се остварили постављени циљеви, потребно је сагледати просторна решења и активности дефинисане Планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планских решења на животну средину.

Стратешка процена се бави општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У поступку рада на стратешкој процени су анализирана сва планска решења и извршено идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет животне средине током реализације Плана.

Питања и проблеми везани за заштиту животне средине, разматрани су у односу на:

- утицај претходних активности, као и планираних, на природне ресурсе: воду, ваздух и земљиште;
- утицај планираних садржаја и инфраструктуре на животну средину;
- дефинисане мере и услове заштите животне средине;
- решења у погледу одлагања медицинског и комуналног отпада, као и др. врста отпада у планском периоду.

У том контексту, Стратешком проценом се анализирају могући утицаји планираних активности на факторе животне средине и дефинишу планске мере заштите, које ће потенцијална загађења и штете довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом, не стварајући конфликте у простору.

У поступку стратешке процене очекиваних утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, планска решења су вреднована у односу на:

- природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- стање и статус природних вредности;
- створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења и уређења простора;
- стање комуналне опремљености простора;
- услове надлежних институција добијених у поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеве планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеве предметног Плана.

Приликом стратешке процене је утврђено да су планска решења формулисана у складу са смерницама и циљевима планова вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде овог Плана, студијском и другом значајном документацијом која се односи на простор у обухвату Плана.

На основу валоризације постојећег стања: природних и створених услова, просторно-планске документације, специфичности изграђеног земљишта у Националном парку „Фрушка гора“, за подручје обухвата Плана утврђује се концепција уређења.

Сагледавањем затеченог стања и уз уважавање програмског задатка од Инвеститора и Носиоца израде Плана, а на основу добијених услова и података од надлежних институција, дефинисане су јавне и остале површине на грађевинском земљишту у подручју обухвата Плана, као и неопходни инфраструктурни капацитети.

Концепција уређења овог дела грађевинског земљишта изван грађевинског подручја насеља, постојећег болничког комплекса у границама Националног парка „Фрушка гора“ у КО Ириг у целости је ослоњена на постојеће јавне саобраћајнице.

Планом се дефинише проширење постојећих јавних саобраћајница, а наслањајући постојећи болнички комплекс који је ван функције, се дефинише у зону болничког комплекса.

Зона болничког комплекса представља комплекс постојећих и планираних објеката у функцији здравствене заштите, који ће се састојати од више повезаних самосталних функционалних целина, односно грађевинских парцела исте намене.

У плански документ су интегрисане мере и услови заштите животне средине, ограничења и обавезе које се недвосмислено морају спроводити на предметном простору.

Заштита животне средине је један од приоритетних задатака савременог друштва.

На основу оцене постојећег стања: природних и створених услова, просторно-планске документације, подручје обухвата Плана подељено је на карактеристичне целине и зоне.

Простор у обухвату Плана подељен је на **две карактеристичне целине**:

- површине за јавне намене и
- површине за остале намене.

У односу на претежну намену, урбанистичке и друге показатеље издвојене су **две карактеристичне зоне**:

- зона јавних саобраћајних површина;
- зона болничког комплекса.

Површине за јавне намене чини зона јавне саобраћајне површине. У оквиру зоне јавне саобраћајне површине дефинисани су коридори приступних саобраћајница и општинског пута.

Површине за остале намене чини зона болничког комплекса. У оквиру зоне болничког комплекса планирана је површина за изградњу објеката у функцији здравства.

Табела 5: Планска решења обухваћена стратешком проценом утицаја

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, подземне воде)	
1.	Забрана упуштања непречишћених вода у упојне бунаре, природне ретензије и водопропусне септичке јаме или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним и површинским водама
2.	Праћење квалитета земљишта, односно вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката на подручју обухвата Плана.
Заштита природних вредности	
3.	Обезбеђивање заштите биолошке и геолошке разноврсности и спровођење активности на заштити простора у складу са начелима заштите природних вредности НП „Фрушка гора“ и мерама заштите III степена Националног парка.
4.	Заштита строго заштићених врста спровођењем забране коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама
5.	Заштита еколошке мреже на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста
Заштита културних вредности	
6.	Планом се дефинише техничка заштита објекта број 4, на катастарској парцели број 24, објекта који има споменичке вредности а који се налази у процесу проглашења евидентираног културног добра и услови за изградњу других објеката уз директну примену Плана.
7.	У болничком комплексу је дозвољена изградња нових објеката уз обавезна одмицања у односу на објекат број 4.
8.	Обавезан је археолошки надзор од стране надлежне стручне службе заштите при извођењу земљаних радова на изградњи објеката и инфраструктуре. Извођачи радова су дужни да, ако у току извођења грађевинских и других радова наиђу на археолошка налазишта или археолошке предмете, о томе обавесте надлежни завод за заштиту споменика културе и предузму мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се чува на месту и положају у коме је откривен.
Заштита животне средине и здравља становништва	
9.	Унапређење квалитета животне средине са циљем унапређења животних услова на планском подручју
Управљање отпадом	
10.	Одлагање медицинског, комуналног и других врста отпада у складу са регионалним планом управљања отпадом и локалним планом општине Ириг
Унапређење водне и комуналне инфраструктуре	
11.	Обезбеђење одговарајућих услова у смислу комуналне опремљености простора, као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
12.	Обезбеђење квалитетне приступачности свим садржајима у обухвату Плана формирањем јавних приступних саобраћајница које представљају главне улазне правце у комплекс.
13.	Минимизирање утицаја саобраћајница на природне ресурсе, непокретна и културна добра правилним избором и позиционирањем трасе
14.	Коришћење савремених технологија приликом изградње и експлоатације саобраћајница.
15.	Примена савремених техничко-технолошких мера у току изградње/експлоатације, у циљу заштите околине од утицаја саобраћаја (вода, земљиште, ваздух, бука)
Унапређење енергетске инфраструктуре	
16.	Изградња нових и адаптација постојећих прикључака ради обезбеђивања квалитетног снабдевања електричном енергијом.
17.	Изградити електронску комуникациону мрежу потребног капацитета и комутационе уређаје (miPAN, IPAN, GPON) како би се створили квалитетни услови за примену и коришћење широкопојасних сервиса.
18.	Изградња гасоводног прикључка на постојећу дистрибутивну гасоводну мрежу притиска до 4 bar, за снабдевање комплекса природним гасом.
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	
19.	Примена мера заштите у складу са мерама заштите од ванредних ситуација
20.	Формирање заштитних појасева зеленила на простору у обухвату Плана

Процена утицаја варијантних решења

Планом се не предвиђају варијантна решења. Такође, Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени утицаја, те се у пракси разматрају следеће две варијанте:

- 1) Варијантно решење 1 - уколико не дође до спровођења планских решења;
- 2) Варијантно решење 2 - уколико се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте који би се рефлектовали током имплементације или у случају да се не реализује предметни План, Стратешка процена се бави анализом варијанте да се План не реализује и варијанте реализације Плана и предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Табела 6. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Циљеви стратешке процене

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса и очување предеоних карактеристика подручја;
Б. Комунално опремање планског подручја уз интегрисање превентивних мера заштите;
В. Формирање нових и реконструкција постојећих зелених површина;
Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности;
Д. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Сектор плана	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
		А	Б	В	Г	Д	Ђ
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	ВАРИЈАНТА 1	-	-	0/-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	0/+	+	+	+
Заштита природних вредности и предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Становништво и квалитет живота и здравља људи	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+
Унапређење водне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+/0	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+	+	0/+
Изградња и обнављање енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0/-	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	0/+	+	+	+
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	0	0	0
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0	0	0	0	-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	+	0/+	+	+	0
Заштита од природних несрећа и техничко-технолошких удеса и несрећа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0	0/-	0/-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+

+ - укупно позитиван утицај, - - укупно негативан утицај, 0 - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења.

Анализирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се **План не донесе** и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора, што би довело до даљег угрожавања природних ресурса, неконтролисаног испуштања отпадних материја у медијуме животне средине;
2. У варијанти да се **План имплементира**, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних вредности и природних ресурса, привреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора поштујући капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

1.1. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА

У Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја.

Критеријуми се односе, са једне стране на процену планских решења са аспекта значаја плана за заштиту животне средине и начина на који су проблеми заштите животне средине превазиђени са становишта могућих утицаја на чиниоце животне средине, а са друге стране критеријуми се односе на вредновање карактеристика тих утицаја (вероватноћа, интензитет, временска и просторна димензија итд.).

У поступку анализе утицаја планских решења у складу са Законом анализирани су карактеристике утицаја према следећим критеријумима:

1) Вероватноћа настанка утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана. Вероватноћа утицаја може бити од потпуно извесне (100%), до ситуације у којој је утицај готово невероватан.

Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно, па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

2) Интензитет и значај утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

3) Просторне размере утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Могућ утицај ван граница државе	ТГ	Трансгранични
Могућ утицај на националном нивоу	Н	Државни
Могућ утицај на регионалном нивоу	Р	Регионални
Могућ утицај на нивоу општине	О	Општински
Могућ утицај у некој зони, делу општине	Л	Локални

4) Сложеност /реверзибилност

- Реверзибилан -повратан процес (**Р**) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати сукцесивним процесом;
- Иреверзибилан - неповратан утицај (**И**) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити.

5) Временска димензија

Према времену трајања утицаји се могу поделити на:

- **Привремен (П)** - утицај траје краћи временски период;
- **Повремен (ПО)** - утицај се повремено јавља и кратко траје;
- **Трајан (Т)** - последице утицаја су трајног карактера.

6) Број изложених становника

7) Прекогранична природа утицаја

Вредновања карактеристика утицаја извршено је према критеријумима дефинисаним Законом о стратешкој процени утицаја, а на основу презентованих матрица.

Табела 7. Карактеристике утицаја у фази изградње планиране инфраструктуре и објекта који су предмет израде Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-1	Л	Р	П	≥100
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	≥100
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	ПО	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	П	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	В	0	Л	Р	-	≥100

Табела 8. Карактеристике утицаја у фази експлоатације планираних инфраструктурних и других објеката који су предмет Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-1	Л	Р	П	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	≥100
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	ПО	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	П	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	Н	0	Л	Р	-	≥100

2. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на планском подручју.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У Табели 10 на основу вредновања дефинисаног у Табели 9 извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 9. Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Временска димензија	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергетски (КС) Синергетски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални (Нац)

Табела 10. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Циљеви стратешке процене

А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса и очување предеоних карактеристика подручја;
Б. Комунално опремање планског подручја уз интегрисање превентивних мера заштите;
В. Формирање зелених површина;
Г. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности;
Д. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
Ђ. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Врста утицаја	Циљеви стратешке процене																	
	А			Б			В			Г			Д			Ђ		
Загађење ваздуха	+	М	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	/	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Загађење површинских вода	+	И	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	ЈП	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	+	Ср	Л	МН	Др	Л
Девастација и загађење земљишта	+	И	КС	+	М	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	И	П	+	М	КС
	МН	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Девастација станишта и биљног покривача	+	М	С	Н	/	/	+	М	ПС	+	М	ПС	Н	М	П	+	М	КС
	МН	Др	Л	П	Кр	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање фауне	+	М	С	Н	М	С	+	М	+	+	М	+	Н	И	С	+	М	КС
	МН	Кр	Л	МН	Кр	Л	М	ПС	М	М	ПС	М	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање и утицаји природних вредности	+	М	КС	Н	М	СИ	+	М	КС	+	М	КС	+	М	СИ	+	М	КС
	П	Др	Л	МН	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање и утицаји на културна добра	+	НМ	Л	+	/	КС	Н	НМ	ПС	Н	НМ	ПС	+	НМ	Л	+	М	КС
	П	Кр	С	/	-	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л	П	Ср	С	МН	Др	Л
Нарушавање предеоних вредности	+	НМ	КС	+	М	КС	Н	И	ПС	Н	И	ПС	+	М	СИ	+	М	КС
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	Л	Др	Л	Л	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање здравља и безбедности људи	+	М	КС	+	И	КС	Н	М	КС	Н	М	КС	Н	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	МН	Ср	Л

На основу вредновања величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, може се закључити да ће утицаји планских решења имати у највећој мери повољан утицај са аспекта животне средине. Са аспекта просторних размера велики број планских решења, по областима, имаће локални значај. У односу на вероватноћу утицаја, највећи број планских решења, по областима има извештан позитиван утицај на заштиту животне средине предметног подручја, уз активну примену мера заштите животне средине.

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА

Изградња објеката и извођење радова, односно уређење простора у обухвату Плана може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградација животне средине. Такође, коришћење планираних садржаја мора се одвијати на такав начин да се максимално умање потенцијални негативни утицаји на природне вредности, ваздух, воду и земљиште, на становништво и свеукупне услове живота у непосредном окружењу.

Током извођења радова на припреми терена, изградњи и реконструкцији објеката планирати и применити следеће мере заштите:

- Вршити редовно квашење запрашених површина и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта;
- Утврдити обавезу санације земљишта, у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- Отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију;
- Материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа;
- Транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација.

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.2.1. Мере заштите природних ресурса

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- Применити Закон о заштити ваздуха и пратећа подзаконска акта;
- Коришћење еколошких енергената (електрична енергија, соларна енергија, биомаса, геотермална енергија) за грејање.
- Дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:

- Контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- Санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- Решавање снабдевања свих корисника водом у обухвату Плана упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- Отпадне воде из комплекса обавезно је дезинфиковати пре испуштања у пријемник отпадних вода;
- До изградње планиране канализационе мреже и уређаја за пречишћавање отпадних вода, могућа је изградња нових и коришћење постојећих водонепропусних септичких јама;
- Вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- Забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Плана.

Није дозвољено планирање активности које негативно утичу на хидролошки режим и функционалност еколошких коридора, као и екосистема фрушкогорског подручја у целини. За потребе очувања карактеристика станишта и обезбеђења функционалности коридора, планирање објеката и активности извршити на начин којим се обезбеђује очување постојећег режима површинских вода и подземних вода са слободним нивоом.

Забрањено је испуштање непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода, вода чији минерални састав не одговара саставу рецепијента, као и термички загађених вода у природни рецепијент, у складу са Чланом 97. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др. закон). Управљање отпадним водама вршити на начин којим се обезбеђује очување квалитета животне средине и спречавање ерозивних процеса:

- за испуштање пречишћене воде планирати најближи површински рецепијент чији капацитет обезбеђује прихват максималне пројектоване количине пречишћеног ефлуента;
- пречишћена отпадна вода може испуштати у природни рецепијент само под условима смањења процеса деградације и ерозије земљишта, као што је постављање цевовода којим би се ефлуент евакуисао до рецепијента;
- коришћењем непропусних дренажних цеви/канала усмеравати отицање зауљене воде са саобраћајница и паркинга у канализациони систем, односно на сепаратор уља и масти;
- систем за пречишћавање отпадних вода мора садржати неопходне фазе у пречишћавању, ради уклањања загађујућих материја фекалног порекла, отклањања зауљене фракције отпадних вода, као и пречишћавања ефлуента од хемијских средстава за одржавање хигијене у објектима; систем за пречишћавање пројектовати на начин да се уклопи у амбијенталну целину простора; издвојене материје и муљ из уређаја за пречишћавање отпадних вода морају се одложити на, за ту сврху, законски одређеном месту - ван зоне утицаја на Национални парк;
- пречишћена вода може бити упуштена у крајњи рецепијент у складу са захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- у циљу заштите делова еколошких коридора са функцијом станишта строго заштићених и заштићених дивљих врста, као и за потребе очувања функционалности екосистема, не планирати испуштање вода чији минерални састав не одговара саставу рецепијента, као и испуштање термички загађених вода у природни рецепијент, у складу Законом о водама;
- планирати успостављање континуалног праћења квалитета пречишћених вода које се испуштају у природни рецепијент.

Дефинисати одговарајуће мере за очување водних ресурса и обезбедити очување подземних вода као природног ресурса чије изузетно дуготрајно време обнављања увршћује овај ресурс у необновљив:

- у случају потребе за обезбеђењем одрживог коришћења подземних вода, неопходно је исходовање одобрења за истраживање и оверу резерви, као и одговарајуће водне дозволе;

- осматрања режима подземних вода морају се изводити минимално у току једног хидролошког циклуса;
- обезбедити рецикулацију воде у максимално могућем обиму (обезбеђивање рецикулације се преваходно односи на воду која би се евентуално користила за загревање објеката, у случају планирања базена и сл, а уз примену неопходног степена пречишћавања).

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште. Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:

- Применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, саобраћајница и манипулативних платоа;
- Примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања:
  - У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
  - забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Плана у циљу заштите земљишта.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште.

Планирање заштите земљишта остварити спровођењем и осталих мера и активности за заштиту од загађења и деградације ради очувања његових природних особина и функција, сагласно одредбама Закона о заштити земљишта;

Након завршетка изградње, предвидети уклањање за све изграђене привремене објекте и сав преостали грађевински материјал и други отпад са локације, након чега треба извршити санацију и рекултивацију евентуално угроженог простора.

За транспорт материјала и опреме, планирати одговарајуће мере којима се спречава доспевање загађујућих материја на зелене површине и друге еколошки осетљиве делове простора унутар заштићеног подручја.

Мере заштите од буке

Ниво буке унутар предметног простора усагласити са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, који се односи на граничне вредности индикатора буке на отвореном простору „подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјске локалитете, велике паркове“ износе 50 dBA током дана, односно 40 dBA за ноћни период.

Ниво буке унутар предметног простора усагласити са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животnoj средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/10), Прилог 2., који се односи на граничне вредности индикатора буке на отвореном простору „подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјске локалитете, велике паркове“ износе 50 dBA током дана, односно 40 dBA за ноћни период.

3.2.2. Остале мере заштите животне средине

На основу Уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08), за изградњу планираних објеката, инвеститори се обавезују да током израде пројектне документације поднесу Захтев за утврђивање потребе израде студије о процени утицаја на животну средину надлежном органу заштите животне средине, а у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину и наведеном Уредбом, као и пратећим подзаконским актима.

Чврст отпад примарно селектовати на медицински, амбалажни и комунални. Одлагање комуналног отпада вршиће се у посудама за комунални отпад. Отпад ће се празнити периодично, према распореду надлежног комуналног предузећа. Амбалажни отпад ће се посебно прикупљати, сортирати и одвозити од стране надлежног предузећа који има дозволу за управљање амбалажним отпадом, а на основу потписаног уговора.

Медицински отпад као категорија опасног отпада (инфективног, потенцијално инфективног, патолошког и лабораторијског материјала, лекова, дезинфекционих средстава, медицинског потрошног материјала, нискорadioактивног и хемијско - токсичног материјала) захтева здравствено безбедно сакупљање, одлагање и санацију, односно решавање на задовољавајући начин са аспекта сакупљања, руковања, транспорта, депоновања и коначног третмана. Најпогоднији начин раздвајања медицинског отпада на различите категорије је разврставање отпада у пластичне вреће или посуде различите боје. Тако разврстан, медицински отпад предавати Општој болници Сремска Митровица на даљи третман или другом правном субјекту који поседује дозволу за управљање медицинским отпадом, а на бази потписаног уговора.

Сагласно начелу предострожности Закона о заштити животне средине, свака активност мора бити планирана и спроведена на начин да представља најмањи ризик по животну средину и здравље људи, те је у процесу изградње и коришћења објеката, поред поштовања законске регулативе, од значаја примена обавезујућих техничких стандарда, као и оних чија се примена препоручује, а везано за управљање квалитетом животне средине (нпр. ISO 14001:2015 Environmental management systems — Requirements with guidance for use одређује захтеве за постизање жељених резултата у поступцима спречавања или ублажавања штетних утицаја на животну средину).

Мере заштите живота и здравља људи

Приоритетну меру у циљу заштите живота и здравља људи у границама обухвата Плана представља одрживо управљање природним вредностима и заштитом животне средине. Мере заштите живота и здравља сваког појединца проистичу из Закона о здравственој заштити.

У циљу одговарајуће друштвене бриге о здрављу становништва, дефинисано је да се на нивоу републичких програма у области заштите здравља од загађене животне средине дефинишу мере заштите и превентиве од:

- штетних утицаја проузрокованих опасним материјама у ваздуху, води и земљишту,
- одлагања отпадних материја,
- опасних хемикалија,
- извора јонизујућих и нејонизујућих зрачења,
- буке и вибрација.

Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, дефинисаних овим Законом, на територији Републике и јединице локалне самоуправе неопходно је дефинисати и мере заштите у случају ванредних ситуација и пожара.

3.2.3. Услови и мере заштите природних добара

Предметни простор се налази у границама режима заштите III (трећег) степена Националног парка „Фрушка гора“ и у заштитној зони Националног парка „Фрушка гора“, као и у просторном обухвату еколошки значајног подручја „Фрушка гора и Ковиљски рит“ (бр. 14) еколошке мреже Републике Србије. Обухват Плана се налази у подручју од међународног значаја за очување птица (IBA), у подручју од међународног значаја за очување биљака (IPA) као и у подручју од међународног значаја за очување дневних лептира (РВА) и припада Емералд подручју. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

1. Све активности у Обухвату ускладити са мерама утврђеним Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ за режим заштите III (трећег) степена Националног парка „Фрушка гора“ према којима се изградња објеката и инфраструктуре ограничава на потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката, постојећу викенд зону и постављање подземних водова уз постојећу инфраструктуру.
У том смислу у што већој мери очувати постојећу дрвенасту и жбунасту вегетацију. На површинама приказаним у графичком прилогу број „7. Заштита природних и културних добара“, овог Плана не планирати градњу осим подземне инфраструктуре и пешачких стаза.
2. У границама Националног парка „Фрушка гора“ за потребе очувања строго заштићених и заштићених дивљих врста, предвидети обавезу примене решења осветљења предметног простора тако да осветљење буде функционално и у што већој мери смањи негативно дејство осветљења на живи свет:
  - Украсно осветљење објеката планирати у складу са интересима заштите фауне (одређени временски период осветљења, усмерени снопови, осветљење само карактеристичних делова, осветљење смањити на минимум током друге половине ноћи итд.);
  - Ради смањења утицаја на ноћне врсте летећих животиња, за изворе ноћног осветљења изнад нивоа приземља (тераса, степеништа итд.) изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости;
    - Код осветљења стаза и саобраћајница, светлосни снопови треба да буду усмерени према земљи (применити светлосна тела чије техничко решење спречава осветљење горњих делова крошње);
3. У границама Националног парка „Фрушка гора“ планиране кровне површине подразумевају коришћење техничких решења којима се на најмању могућу меру смањује рефлексија сунчевог зрачења и промена микроклиматских услова, што подразумева ограничење употребе разних рефлектујућих површина. Осим за потребе одржања повољних микроклиматских услова, ограничење рефлектујућих површина значајно је за потребе заштите орнитофауне. Боја фасаде и крова не сме да одудара, односно да се истиче у односу на преовлађујуће боје простора.
4. У граници НП „Фрушка гора“ далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин.
5. За потребе кретања механизације користити постојеће и пројектом планиране путеве
6. Лоцирањем и уређењем паркинг простора обезбедити заштиту површина под вегетацијом од оцедних вода са паркинга. Зауљене воде одвести са манипулативних асфалтних површина, до места одговарајућег предтретмана истих (преко сепаратора уља и таложника) пре упуштања у крајњи реципијент, како би се обезбедило поштовање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде.

7. Изградњом предметног комплекса не смеју бити угрожене функционалне и предеоне карактеристике Националног парка и екосистема фрушкогорског подручја:
  - изглед предметног комплекса мора се визуелно уклопити у природни амбијент Фрушке горе;
  - уколико се истраживањима утврди да предметни простор припада зони клизишта неопходно је израдити геомеханички елаборат, са ставом о могућности изградње објекта (наведеним мерама за обезбеђење тла, геотехничким условима и мерама за коришћење објекта).
8. Активности у простору вршити у складу са реалним потребама градње и поштовањем следећих услова:
  - узурпирањем што мање површине земљишта за изградњу објеката, а изграђен простор искористити на најефикаснији могући начин;
  - организовањем градилишта на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити како би се у највећој мери избегле негативне последице на непосредно окружење;
9. Радове на изградњи и уређењу простора планирати под следећим условима:
  - систематски прикупљати и одлагати грађевински шут и чврст отпад који се мора уклонити са локације по завршетку радова;
  - управљање отпадом/загађујућим материјалима обављати само на уређеној локацији на којој су предузете неопходне мере заштите од загађења земљишта, површинских и подземних вода;
  - отпад настао услед изградње, коришћења и одржавања мора да буде привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања, а у складу са чланом 3. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон) према коме се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: загађења вода, ваздуха и земљишта; опасности по биљни и животињски свет; опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; нивоа буке и непријатних мириса;
  - применити мере за спречавање распростирања прашине са градилишног простора, превасходно на извору настанка;
  - извођење радова избегавати у теренским условима изразито влажне подлоге;
  - градилишна/изграђена површина треба да буде правилно дренажна, преко добро постављених дренажних канала и евентуалних пропуста, а зауљену воду са асфалтираних површина испуштати у прописно димензионисане таложнике са сепаратором уља пре испуштања у реципијент;

У случају акцидентног испуштања загађујућих материја:

- извођач мора да обезбеди опрему и обучено особље који ће познавати процедуре у случају акцидента, као и детаљне процедуре за хитно реаговање у случају незгода или инцидента, а сва неопходна опрема и информације морају бити постављени на градилишту;
- загађени слој земљишта мора се хитно отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији, изван заштићеног подручја;
- на место акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
- не планирати извођење радова за потребе изградње и коришћења предметног простора (узимање земљишта за радове, ископавање, одлагање инертног материјала и сл), као и одлагање свих врста загађујућих материја на природним стаништима, односно у простору еколошких коридора.
- хумусни слој користити за санацију након завршетка радова;

Уколико се приликом земљаних и грађевинских радова у предметном простору открију геолошка или палеонтолошка налазишта (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, дужност је извођача радова и инвеститора да о томе обавесте надлежне органе у року од осам дана од дана

проналаска, који ће увидом у конкретне материјале прописати начин и услове њихове даље заштите и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Забрањено је:

1. Извођење радова и активности који могу имати значајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
2. Асфалтирање приступних путева који прелазе преко шумског земљишта;
3. Садити инвазивне биљне врсте (врсте наведене у тачки 7.6.3. Општи услови озелењавања и формирања нових зелених површина)
4. Емитовање покретних светлосних снопова и светлосних снопова усмерених према небу нити украсно осветљење спољних делова објеката изнад висине крошње дрвећа;
5. Уклањање дрвенасте и жбунасте вегетације у периоду од 15. марта до 15. септембра;
6. Испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материјала, као и отпадних вода на површини земљишта и у земљиште;
7. Формирање позајмишта и експлоатација материјала (камена, песка, шљунка и сл.) са околног простора, ради обезбеђивања материјала за извођење грађевинских радова;
8. Одлагање било каквог отпада на простору заштићеног подручја Националног парка „Фрушка гора“;
9. Извођење радова који могу да проузрокују нестабилност и ерозију терена, загађење и угрозе начин коришћења околних објеката.

3.2.4. Заштита културних добара

У подручју обухвата Плана се не налази непокретно културно добро нити добро под претходном заштитом.

На катастарској парцели број 24 КО Ириг, објекат број 4, има споменичке вредности које га сврставају у значајне примере архитектуре модерне која се развијала између два светска рата те се као такав налази у процесу проглашења евидентираним културног добра.

Техничке мере заштите објекта број 4

Дозвољена је санација, адаптација, промена намене, конзервација и рестаурација делова или целине без угрожавања споменичких својстава, а према појединачним условима службе заштите.

Очувати постојеће карактеристичне елементе архитектуре, хоризонталног и вертикалног габарита, изгледе, конструктивне и декоративне елементе екстеријера и материјализације.

Забрањује се надоградња објекта.

Дозвољава се слободно обликовање ентеријера.

Дозвољава се изградња нових објеката на удаљености од 20,0 m, осим са источне стране, где се дозвољава изградња на удаљености од 5,0 m.

Дозвољава се изградња топле везе у приземљу и на спрату са објектом са источне стране.

Мере заштите археолошког наслеђа

Обавезан је археолошки надзор од стране стручне службе Завода при извођењу земљаних радова на изградњи објеката и инфраструктуре.

Изградњу инфраструктуре радити према условима службе заштите.

Ако се у току извођења грађевинских земљаних и других радова при изградњи наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, инвеститор, односно извођач радова је обавезан да без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Сремској Митровици, да предузме све мере да се налази не униште и не оштете и да се сачувају на месту и у положају у коме су откривени, као

и да омогући стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на површини са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

Инвеститор је дужан да обезбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају претходну заштиту.

Обавезна је пријава почетка земљаних радова Заводу за заштиту споменика културе у Сремској Митровици.

3.2.5. Мере енергетски ефикасне изградње

Енергетска ефикасност изградње за крајњи циљ има смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Неопходно је радити на развоју и коришћењу нових и обновљивих облика енергије и на подстицању градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије у својим објектима ради смањења текућих трошкова. Енергетски ефикасна градња подразумева изградњу објеката тако да се обезбеди удобан и комфоран боравак у објекту у свим временским условима, са што мање утрошене енергије.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити са:

- изградњом пешачких и бицикличких стаза за потребе обезбеђења комуницирања унутар зоне и смањења коришћења моторних возила;
- подизањем зеленила (смањује се загревања тла и ствара се природни амбијент за шетњу и вожњу бицикла);
- пројектовањем и позиционирањем објеката према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираним земљишту;
- коришћење топлотних пумпи у комбинацији са другим енергентима за производњу топлотне енергије (топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима током читаве године);
- коришћењем алтернативних обновљивих извора енергије и централизованих система грејања и хлађења.

Ради повећања енергетске ефикасности, приликом пројектовања, изградње и касније експлоатације објеката, као и приликом опремања енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- максимално користити нова техничка и технолошка решења у циљу енергетски ефикасније градње и употребе објеката;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације - енергију сунца, подземних вода и сл.;
- оријентацијом и функционалним концептом објекта максимално искористити сунчеву енергију за загревање објекта (оријентација према јужној, односно источној страни света), груписати просторије сличних функција и сличних унутрашњих температура (нпр. помоћне просторије оријентисати према северу) и сл.;
- пројектовати облик објекта којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и намену објекта;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину прозора како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости;

- зеленилом и другим мерама заштитити делове објекта који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- размотрити могућност постављања тзв. зелених кровова и фасада, као и коришћење атмосферских и отпадних вода;
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата, други грађевински отвори) тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- системе централног грејања пројектовати и изводити тако да се омогући централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Пожељно је постављање соларних панела и колектора који се не прикључују на електродистрибутивну мрежу.

Соларни колектори који се не прикључују на електродистрибутивну мрежу и постројења инсталисане снаге до 50 kW за производњу енергије из енергије сунца и геотермелне енергије, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а такође и потребе других корисника (за потребе крајњег купца који стиче статус купца - произвођача у складу са прописима којима се уређује коришћење обновљивих извора енергије) конекцијом у јавну дистрибутивну електричну и топлотну мрежу, могу се постаљати без ограничења на целом простору обухвата плана. За њихово постављање није потребно прибављати акт надлежног органа.

Инвеститори изградње објекта су дужни да грејну инсталацију сваког објекта предвиђеног за прикључење на неки од система снабдевања топлотном енергијом опреме уређајима за регулацију и/или мерење предате топлотне енергије. Нова постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне и топлотне енергије и дистрибуцију природног гаса, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

3.2.6. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље

Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства.

На предметној локацији могућ је земљотрес максималне јачине VII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98). У односу на структуру тј. тип објекта, дефинисане су класе повредивости односно очекиване деформације и оштећења на објектима. Тако би се у смислу интензитета и очекиваних последица на посматраном подручју, за VII степен сеизмичког интензитета манифестовао „силан земљотрес“. Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објекта, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објекта и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објекта на сеизмичком подручју. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објекта обавезно је

уважити могуће ефекте за наведени степен сеизмичког интензитета, како би се максимално предупредила могућа оштећења објеката под сеизмичким дејством.

Одроњавање земљишта нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава, али представља опасност за објекте који су изграђени близу лесних одсека. Подручје општине Ириг се налази у зони умереног до средњег интензитета еолске ерозије. Ризик од настанка и интензивирања ових процеса је, поред природних фактора, све чешће изазван људским деловањем.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

За посматрано подручје није карактеристична изразита појава града, већ је оно подложно само повременим продорима олујних и градоносних облака.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама, са којих се током сезоне одбране од града испалују противградне ракете. На предметној локацији не налази се ни једна лансирна станица са припадајућом заштитном зоном од 500 m.

На посматраном подручју доминирају ветрови из источног, североисточног као и северозападног правца. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих зелених (ветрозаштитних) појасева одређених ширина, густина и врста дрвећа уз саобраћајнице и на местима где за то постоје услови.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара.

Заштита од акцидентних ситуација

Према подацима Министарства заштите животне средине на посматраном простору нема евидентираних севесо постројења/комплекса.

Планом се не планира могућност изградње севесо постројења. У случају изградње нових севесо постројења у непосредном окружењу Плана, која својим зонама утицаја могу потенцијално обухватати и угржавати и подручје Плана, потребно је поштовати одредбе Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10). Према овом Правилнику као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од границе севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне-зоне опасности, одређује на основу резултата моделовања ефеката удеса. Такође, идентификација севесо постројења/комплекса врши се на основу Правилника о листи опасних материја њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа који израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, број 41/10, 51/15 и 50/18).

Заштита од ратних дејстава

За простор који је предмет израде Плана нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/18) ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) и прописима који регулишу ову област. У случају ратних разарања и других несрећа, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Као други заштитни објекти користе се просторије, прилагођене за склањање људи и материјалних добара. Приликом изградње и/или реконструкције објеката, препорука је да се над подрумским просторијама или просторијама приземља (ако објекат нема изграђен подрум) гради ојачана плоча која може да издржи урушавање објекта.

Приликом коришћења склоништа за мирнодопске потребе, не могу се вршити адаптације или реконструкције које би утицале или би могле утицати на исправност склоништа, нити се склоништа могу користити у сврхе које би погоршале њихове хигијенске и техничке услове.

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање. Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката прилагоди те објекте за склањање људи.

Центар за разминирање нема потпуне податке о прецизним локацијама на којима је дејствовано током НАТО бомбардовања 1999. године., али не искључује могућност постојања ЕОР (експлозивни остаци рата) у обухвату Плана, услед чињенице да база података није потпуна и да се континуираним процесом допуњује сазнањем нових чињеница о постојању ЕОР.

Центар за разминирање израђује пројекте за разминирање и издаје уверења да је одређена површина очишћена и безбедна за даљу употребу у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљањем ванредним ситуацијама, Уредбом о заштити од неексплодираних убојних средстава и Међународним стандардима за противминско деловање. Стога, Центра за разминирање врши израду пројекта за разминирање/чишћење одређене локације и врши послове контроле квалитета радова које спроводи извођач радова, а кога изабере наручилац, односно инвеститор радова разминирања. Након реализације пројекта за разминирање, Центра издаје Уверење о очишћености и предаје очишћену површину кориснику на даљу употребу.

Према одредби Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова, када се земљани радови изводе на старим ратним поприштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја. Члановима 113. и 114. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, дефинисан је појам прекршаја за физичко и правно лице, као и прекршајне казне, односно предвиђена је обавеза да се казни лице које о откривеном ЕОР не обавести најближу полицијску станицу на број 192, или оперативни центар на број 112, не обележи видљивим знаком, или не обезбеди место где се налазе ЕОР док не дођу овлашћена лица.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Предметни План детаљне регулације је најнижег хијерархијског нивоа из домена урбанистичких планова, према Закону о планирању и изградњи, те нема основа за давање смерница за стратешке процене утицаја планских докумената за ниже хијерархијске нивое.

У обухвату Плана су дефинисане локације за које се обавезно израђује пројекат парцелације, односно препарцелације - за образовање парцела, односно површина јавне намене.

За објекте који могу имати негативне утицаје на животну средину, надлежни орган прописује потребу израде студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), као и Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08).

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

Континуирани мониторинг квалитета животне средине, који даје смернице за праћење промена параметара животне средине превасходно се односи на смернице за праћење на нивоу целокупне територије јединице локалне самоуправе.

Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће:

- 1) опис циљева Плана;
- 2) индикаторе за праћење стања животне средине;
- 3) права и обавезе надлежних органа;
- 4) поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће стање и будуће садржаје, као и могуће утицаје на животну средину мониторинг се односи на:

- контролу квалитета ваздуха;
- контролу и праћење квалитета вода;
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
- контролу нивоа буке;
- сталну урбанистичко-грађевинску контролу лоцирања и изградње објеката.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Општи циљ израде Плана је стварање планског основа за уређење и изградњу комплекса здравствене установе и пратећих садржаја, као и за реконструкцију и адаптацију постојећих објеката, уз спровођење одредби планског документа вишег реда, кроз усклађивање са постојећим потенцијалима подручја, реалним потребама и програмским елементима, као и затеченим стањем на терену.

Утврђивања основа за уређење и изградњу циљ је спровођење одредби плана вишег реда у виду:

- унапређења и побољшања општих еколошких услова у предметном простору и стварање услова за коришћење у складу са условима заштите;
- одрживог коришћења природних ресурса, добара и обновљивих извора енергије са успостављањем интегралног система управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду и земљиште у јединицама локалне самоуправе, биомониторинга у заштићеном подручју и мониторинга буке;
- заштите, уређење и развоја предела кроз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела и афирмација препознатих вредности предела;
- дефинисања саобраћајних коридора и површина, као и мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;
- дефинисања нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;
- планирања простора у складу са мерама заштите природе, заштите културе и животне средине;
- развоја подручја посебне намене у складу са мерама заштите у оквиру тростепеног режима заштите у Националном парку и његовој заштитној зони, услове коришћења осталих природних вредности и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и идентитета овог подручја.

План не садржи посебне циљеве.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, који је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Планом.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене и дат је у тачки II.3.

Мониторинг квалитета ваздуха

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало на смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Подаци добијени у мрежама аутоматског и мануалног мониторинга квалитета ваздуха обрађују се, анализирају и интерпретирају у складу са важећим прописима:

- Законом о заштити ваздуха,
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха,
- Уредбом о одређивању зона и агломерација,
- Уредбом о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи,
- Правилником о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама.

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: **сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.**

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање, у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

У складу са Законом о процени утицаја на животну средину, за објекте за које је потребна израда студије процене утицаја на животну средину, може доћи до успостављања додатних мерних места за праћење квалитета ваздуха у обухвату Плана.

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха (у складу са важећом законском регулативом).

Мониторинг квалитета воде

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог Закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшања вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода,
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода,
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода,
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање,
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање .

За реке и језера одређује се еколошки статус, а за вештачка водна тела еколошки потенцијал.

Анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање врши се на основу Правилника о хигијенској исправности воде за пиће.

Мониторинг квалитета земљишта

Обавеза успостављања систематског мониторинга земљишта на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта, Уредбом о граничним вредностима загађујућих штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници, који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима. Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Предметном стратешком проценом предвиђа се праћење квалитета земљишта, односно вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката на подручју обухвата Плана. Након тога, периодично у складу са обавезама које ће проистећи из Студије утицаја пројекта на животну средину.

Стратешком проценом се предвиђа разврставање медицинског отпада, а потом тај разврстан медицински отпад треба предавати Општој болници Сремска Митровица на даљи третман или неком другом правном субјекту који поседује дозволу за управљање медицинским отпадом, а на бази потписаног уговора.

Државна мрежа локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу Републике Србије на локалитетима на којима је дошло или може доћи до загађења земљишта и који су од посебног интереса за Републику Србију.

Мониторинг буке

Директива о заштити од буке 2002/49/ЕЦ и примена Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини има за циљ да се спрече или смање штетни ефекти буке на становништво, као и да се формира адекватна база података на основу које ће се спроводити системске мере за смањивање буке. Систематском мерењу нивоа буке и дефинисању њене временске зависности, приступило се са циљем планирања звучне заштите и могућности оцене сметњи од буке.

Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини дефинисане су граничне вредности индикатора буке по зонама, зависно од њихове намене. Највиши дозвољени нивои спољне буке L_{Aeq} у dB дати су у табели 11.

Табела 11. Највиши дозвољени нивои спољне буке LAeq у dB

Зона	Намена простора	Највиши дозвољени ниво спољне буке LAeq у dB (A)	
		дан	ноћ
1	Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	45
2	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
3	Чисто стамбена зона	55	45
4	Пословно стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5	Градски центар, занатска, трговачко административна управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6	Индустријска складишта и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне буке не сме прелазити дозвољене нивое у зони у којој се граничи	

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су у питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине, у складу са Законом о заштити животне средине.

Правна и физичка лица дужна су да у обављању својих делатности обезбеде: рационално коришћење природних богатстава; урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења,
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Власник или корисник земљишта или постројења, чија делатност, односно активност може да буде или јесте узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да у складу са Законом о заштити земљишта врши мониторинг земљишта, на начин да:

- 1) прикаже податке о квалитету земљишта пре почетка и по завршетку обављања активности,
- 2) прати промене на земљишту и у земљишту на прописан начин у зони утицаја својих активности,
- 3) податке о промени на земљишту и у земљишту достави Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи су дужни да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Према Закону о заштити земљишта, овлашћено правно лице које врши мониторинг доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине извештај о мониторингу државне мреже.

Надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, такође, достављају извештај мониторинга локалне мреже.

Загађивач земљишта извештај о мониторингу доставља надлежном Министарству, на територији аутономне покрајине надлежном покрајинском органу, јединици локалне самоуправе и Агенцији.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС”, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС”, број 33/16);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, број 17/17) и др.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Неочекивани негативни утицаји могу се јавити у следећим ситуацијама:

- могући негативни утицаји у случају неусвајања Плана;
- могући негативни утицаји при имплементацији Плана у фази реализације планираних намена, објеката и садржаја, а при одступању од одредби Плана;
- могући негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката).

Неочекивани негативни утицаји у случају неусвајања Плана представљају потенцијалну опасност од непланског и неконтролисаног коришћења простора. Највећа опасност од појаве негативних, дугорочних, сложених, иреверзибилних утицаја и негативних ефеката, јесте деградација статуса, стања и капацитета животне средине и здравља становништва.

Такође, постојеће стање, због нерешеног проблема одвођења отпадних вода представља угрожавајући фактор са аспекта заштите животне средине.

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, односно у случају извођења радова без услова и сагласности надлежних органа и институција, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката, постројења, радова) се морају спречити спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера спречавања и отклањања насталих узрока, санацијом последица и успостављањем мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме, израде материјала за рани јавни увид и нацрта Плана до коначног усвајања, процес процене утицаја стратешког карактера је спроведен, а у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора.

У наведеном процесу је утврђено да постоји могућност појаве неочекиваних негативних утицаја, са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја одређен је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Извештај је израђен на основу планске документације, расположивих статистичких података, као и података добијених за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризације терена.

У Елаборату су анализирани све Планом предвиђене активности, извршена је синтетна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину и на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

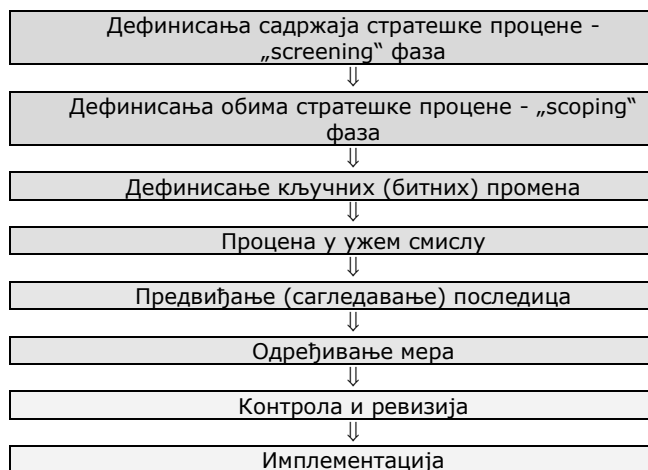

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- Одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- Одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „scoring report“) у оквиру Плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико општих фаза, и то:

Методолошки основ, за израду Извештаја, у ужем смислу, представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања;
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Дефинисање мера заштите животне средине и
- Успостављање програма праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, су посебно била присутна у фази приказа постојећег стања, а то је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

Примењени метод рада

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и

ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа.

Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Стратешка процена предметног Плана ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана, а на основу донете Одлуке о изради Стратешке процене.

Главни задатак Стратешке процене је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја.

Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Одлуком о изради стратешке процене.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину планског документа представља завршни документ стратешке процене и саставни је део планског документа.

Садржина Извештаја дефинисана је у складу са одредбама члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и има следећа поглавља:

1. Полазне основе стратешке процене;
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора;
3. Процена могућих утицаја плана на животну средину;
4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. Програм праћења стања (мониторинг) животне средине у току спровођења Плана;
6. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене и тешкоће у изради Стратешке процене;
7. Приказ начина одлучивања;
8. Закључна разматрања до којих се дошло током израде Извештаја.

Примењена методологија заснована је на квалитативном и квантитативном вредновању животне средине на планском подручју, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој. Методологија се усавршава из године у годину и углавном је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду Стратешке процене у ЕУ.

У односу на дефинисане циљеве стратешке процене, врши се процена утицаја одабраних планских решења на животну средину.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Уређење простора заснива се интегрисаном планирању простора, као и на хоризонталној и вертикалној координацији.

Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним општинским, регионалним и међународним територијама у току планирања, ради решавања заједничких задатака и остваривања интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју.

Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног, покрајинског, потом регионалног, и даље ка локалном нивоу.

Паралелно са тим, **Закон о стратешкој процени утицаја**, члан 4. дефинише 5 основних начела стратешке процене: **начело одрживог развоја, начело интегралности, начело предострожности, начело хијерархије и координације и начело јавности.**

Такође, ПП РС, као основни плански документ просторног планирања и развоја у Републици Србији, представља плански основ за израду и овог плана, а у погледу заштите животне средине припремљен је као одржив, са предвиђеним одрживим развојем у погледу равномерног регионалног развоја, заштите природе и биодиверзитета, развоја привреде, развоја инфраструктуре и унапређења квалитета живота.

У току израде Извештаја о стратешкој процени, поред недостатка одговарајућих смерница и упутстава, како је наведено у претходном поглављу, обрађивач се сусрео и са проблемом недостатка података о постојећем стању животне средине на простору у обухвату Плана, али с обзиром на представљене податке о квалитету медијума животне средине у непосредној близини обухвата Плана, било је могуће анализирати неко опште стање квалитета животне средине и у подручју обухваћеном Планом.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора. С обзиром на то да не постоје егзактни подаци о стању квалитета свих медијума на територији Плана, није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана.

Такође, проблематика при изради стратешке процене огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, односно да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Након доношења Одлуке о изради Плана, и као прва фаза израде Плана, урађен је Материјал за рани јавни увид, који је на основу Закона о планирању и изградњи, изложен јавности у периоду од 28.09.2022. до 12.10.2022. године.

У процесу одлучивања током израде Материјала за рани јавни увид и Нацрта плана била је укључена стручна јавност кроз присуство јавних предузећа и стручних органа и организација и у обухвату Плана, а сви су координисани од стране обрађивача Плана. Активности су дате у поглављу **Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама у поглављу I.6.**

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде Плана чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или

ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација. У току израде Извештаја о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење Извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања Плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

VIII ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Података о прекограничним утицајима нема, односно реализацијом планираних решења утицаји неће бити од међународног значаја. Уколико се појаве било какви негативни утицаји, пре свега узроковани акцидентним ситуацијама ширих размера, неопходно је обавестити надлежно Министарство које даље спроводи поступак (у складу са важећом законском регулативом).

IX ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине у Плану разматрана је у оквиру планског документа, али и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, било је потребно сагледати постојеће стање животне средине и планом предвиђене активности.

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору.

На нивоу Плана, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о стратешкој процени утицаја предметног Плана на животну средину.

На основу вредновања планских решења процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће изазвати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати.

Предметни Извештај о стратешкој процени утицаја не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија процене утицаја објеката на животну средину.

X ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

